

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 262. Джерзі Ситі, Н. Дж., середа, 12-го листопада 1941.

No. 262. Jersey City, N. J., Wednesday, November 12, 1941.

VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКЛИКАЄ СТАВАТИ В РЯДИ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт видав спеціальний поклик до всіх горожан Америки, в якому закликає, щоб вони ставали членами Американського Червоного Хреста та тим допомогли цій гуманітарній організації у її великій праці. Своєю покликом президент розпочав ударну кампанію, яка починається 11 листопада, а кінчиться 30. Ціллю теперішньої кампанії Американського Червоного Хреста є здобуття 18,000,000 членів. Президент покликався на постанову Конгресу в справі завдання АЧХ та заявив, що праця в цій організації є важною та відповідальною. Рівночасно з покликом президента відповідні заклики до громадян видали також секретар війни Стимсон, секретар морської поліції. Найс. голова Офісу Цивільної Оборони Ля Гвардія, голова КФЮ Ф. Мурей, голова АФП В. Грін та голова майнерської юнії Дж. Луїс.

РУЗВЕЛТ ДОМАГАЄТЬСЯ ПРОТИ-ІНФЛЯЦІЙНИХ ПОДАТКІВ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт зажадав від Конгресу нових податків, щоб тим робом запобігти інфляції та перешкодити зростаючій дорожнечі. Він домагається, щоб таке законодавство впровадити протягом кількох місяців. В листі до голови фінансового комітету палати послів президент заявив, що безпастанна звишка цін на продукти непокоїть адміністрацію, та що єдиним успішним середником проти інфляції — є вищі податки.

РОЗЕМЧА РАДА ПРОТИ ДЖАНА ЛУІСА

ВАШИНГТОН. — Роземча Рада Краєвої Оборони рішила, що майнерська юнія Джана Луїса не має права замикаати самочинно копалень. Своє рішення передала згадана Рада президентови Рузвельтові. Якщо він візьме під увагу рекомендацію Ради, то між Дж. Луїсом та урядом готово прийти знову до зудару.

АМЕРИКАНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ЗАБОРОНЯЄ СТРАЙКИ В САН ДІЕГО

ВАШИНГТОН. — Управа Американської Федерації Праці заборонила своїм членам страйкувати в корабельних ярдах в Сан Дієго, Кал. Це сталося кілька годин після того, як морські власті дістали уповноваження уряду силою зломити страйк в згаданих ярдах та пустити в рух корабельні верстати.

ШІПСТЕД КРИТИКУЄ ГОЛА В СПРАВІ ФІНЛЯНДІ

ВАШИНГТОН. — Г. Шіпстед, републиканський сенатор зо стеїту Мінесота, висловив резолюцію, в якій домагається, щоб сенат уневажнив заклик секретаря стеїту Гола до Фінляндії, щоб вона замирилася з комуністичною Росією. Резолюцію попереджає вступ, в якому пишеться, що секретар стеїту не має конституційного чи законного права домагатися від Фінляндії, щоб вона помиралася з Советським Союзом. Згадується також і про це, що Советський Союз загарбав від Фінляндії 16,135 кв. миль території та понад \$1,000,000,000 маєтку. Це дало Фінляндії правні причини до виповідження війни Советському Союзови.

ВИЛКІ ЗАПОВІДАЄ СКОРУ ПРОГРУ НИМЦІВ

НЮ ЙОРК. — Бендел Вилкі, виступаючи з радіовою промовою до поляків в Європі з нагоди протоголошення незалежності Польщі, заявив, що недалекий то час, коли Гітлер буде знищений. Він звивав поляків, щоб вони не знеохочувалися в свою перемогу. „Не слухайте німецької пропаганди — говорив Вилкі, в скорому часі Америка й Англія будуть мати перевагу на морю й у воздуху“. Замітне є те, що Вилкі ані одним словом не згадав про Соєтську Росію та її евентуальну поміч у відбудові незалежної Польщі.

ДОМАГАЮТЬСЯ ПРИРЕЧЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ЩОДО ЧЕТВЕРТОЇ КАДЕНЦІ

ФІЛАДЕЛЬФІЯ (ПА.). — Г. Скот, републиканський конгресмен заявив, що президент Рузвельт мусить дати приречення, що він не буде кандидувати четвертий раз на уряд голови Злучених Держав Америки. Крім того Скот домагався, щоб президент зробив порядок в робітничих юніях, „очишив“ уряд від комуністичних і радикальних елементів та розяснив свою заграничну політику. Якщо президент зробить ці речі, говорив Скот, американський нарід піде лояльно за всіма його політичними потягненнями.

ГВІЛЕР ПРО „РЮБЕН ДЖЕЙМС“

ВАШИНГТОН. — Ізоляційний сенатор Б. Гвілер заявив, що він має листа від моряка, що служив на затопленому ніпцінику „Рубен Джеймс“, в якому він згадує, що заки контрторпедовець був затоплений, він знищив дві німецькі субмарини. З того виходить, що американська фльота провадить „невиповіджену війну“ на Атлантику на приказ президента, кінчив Гвілер.

КРИТИКУЄ ПРЕЗИДЕНТА ЗА „СВОБОДУ РЕЛІГІЇ“ В РОСІ

ІШКАГО (Ілл.). — Професор католицького університету у Вашингтоні, о. Ф. Шін, заявив, що заява Рузвельта про свободу релігії в Росії, не відповідає дійсності. Він твердив, що поміч Росії можна дати лиш тоді, коли вона дасть політичну й релігійну свободу своїм народам і коли вона перестане сіяти комунізм в Америці та в цілому світі.

ФРАНЦІЯ ПРОСИТЬ АМЕРИКУ ДОЗВОЛУ КУПУВАТИ ХАРЧІ ДЛЯ СВОЇХ ГОРОЖАН

Французький амбасадор у Вашингтоні, Гастон Генрі-Гей, заапельював до президента Рузвельта, щоб дозволити французькому уряду купувати в Північній та Полудневій Америці харчі для загроженої голодом Франції. На особистій аудієнції, якій прислухувався також секретар стеїту Гол, амбасадор заявив, що Франції загрожує великий голод і будуччина французького народу буде дуже чорною, якщо Америка не допоможе їй харчами. Він просив, щоб Америка дозволила Франції купувати м'ясо та інші харчі в американських краях, як рівнож домагався, щоб президент інтенював в британському уряді в справі перепущення тих харчів через англійську блокаду. Амбасадор твердив, що французькі воєнні полонені, що тепер є в німецьких таборах у Франції, терплять на недостатку харчів і одягу, бо німці кажуть, що чере англійську блокаду вони не можуть діставати харчів в належній кількості. Гол заявив пізніше на своїй пресоній конференції, що американський уряд скомунікується з британським та французьким урядами в тій справі, однаке покищо не повзято жадного остаточного рішення.

ЯПОНІЯ МУСИТЬ УСТУПИТИ, АБО ВОЮВАТИ — КАЖЕ МАЙОР ЕЛІОТ

Майор Джордж Ф. Еліот пише, що остання промова Чорчила, в якій він висказав готовість Великої Британії стати по стороні Америки на випадок війни на Далекому Сході, не оставляє Японії багато вибору. Він твердить, що Англія тепер дістала багато нових кораблів та понаправляла ті, що були понищені на Креті, тому зміцнила свої морські сили на Далекому Сході. Щоб зискати якийсь мир, Японія мусить вдоволити не тільки Америку, але також Англію та Китай. Отже, якщо Японія рішиться на війну, то її вигляди на будьякі успіхи невеликі. Японія стоїть в обличчі величезної коаліції, а саме сильної англійської, американської та голандської фльоти, як рівнож немаловажної советської армії в Сибірі. З нагоди приїзду спеціального японського висланника до Вашингтону, демократії, пише Еліот, повинні зробити натиск на Японію та раз на все скінчити з „японською загрозою“. Скінчивши з нею, Америка зможе куди свободіш вислати свої морські сили на Атлантик. Така розв'язка з Японією вплине додатньо також на поставу американського народу щодо війни в Європі, бо тепер він вагається, маючи на увазі небезпеку, яка може кожної хвилини викликати війну на Далекому Сході.

НІМЦІ НА ПІВНОЧІ ПОСУНУЛИСЬ ВПЕРЕД

Німецькі звідомлення говорять, що на північній фронті їхні війська посунулися значно вперед і здобули місто Тихвін, положене 125 миль на схід від Ленінграду. В той спосіб німці зблизилися на 70 миль до фінських позицій. Зате на Кримі, всупереч своїм попереднім доносенням німецькі звідомлення говорять, що советські війська біля Севастополя ставлять завзятий опір. Решта фронту, кажуть німці, неактивна внаслідок болот і поганої погоди.

„СІРІ БАГНИСТІ ОКОЛИЩІ“

Німецьке радіо описувало східні околиці, на яких тепер відбуваються бої. Воно дослівно говорило: „Сірий край, сіре небо, все сіре і пусе. Вигляд опустіння робить жакливе вражіння. Шлях до Москви уявляє собою одну велику намоклу губку, здовж якої тягнуться з трудом коні, вози і люди. Тяжко вони тягнуться, крок за кроком. Що хвилини вони застрягають. Це Росія!“

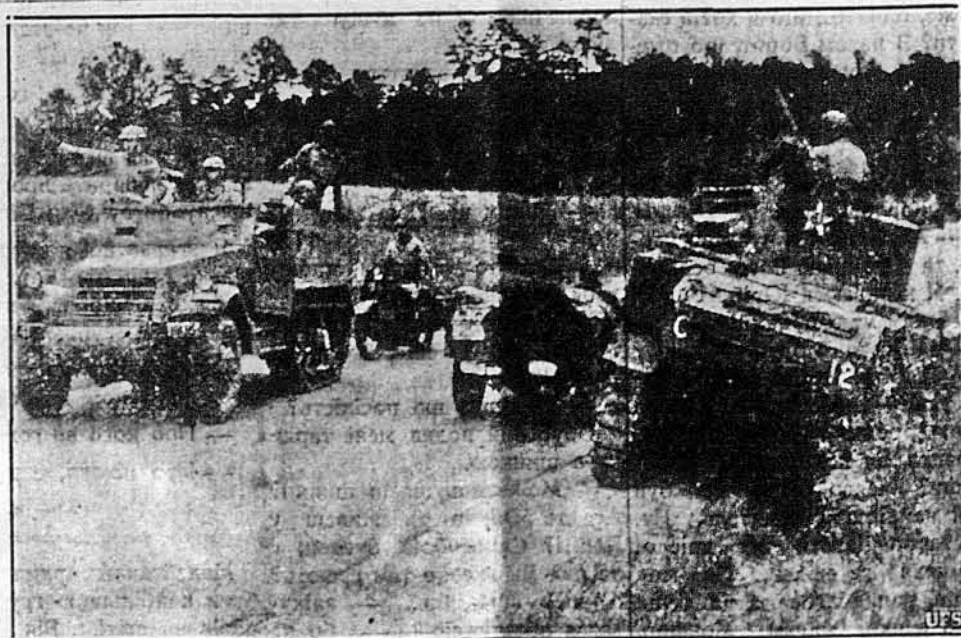
Подібний опис східного фронту подають французькі газети, що мають там своїх репортерів. Вони кажуть, що шляхи такі розбиті, що люди грузнуть по коліна, вози по осі, а коні по животу. Через те коней не можна навіть уживати, а уживають волів. Воли тягнуть за собою ята, троки та гармати.

ІТАЛІЙЦІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО ВТРАТ

Італійські воєнні звідомлення признаються до тих морських втрат, які їм попереднього дня завдали британські кораблі на Середземнім морі. Британські звідомлення говорили про затоплення десятих торговельних кораблів і одного боевого. Італійці кажуть, що затоплено лише сім торговельних кораблів, але зате самі признаються, що затоплено два воєнні кораблі. Про британські втрати італійці говорять, що ушкодили пару британських кораблів. Бритійці кажуть, що їх навіть не задраснено.

АКТИВНІСТЬ НА ЛІБІЙСЬКИМ ФРОНТІ

В Північній Африці, на лівійським фронті, слідне оживлення. З боку військ держав „осі“ відбуваються частіші і чисельніші виниди і напади. Дехто є думки, що вже в короткому часі розіграються там важні бої.

ЗМЕХАНІЗОВАНІ ВОЄННІ КОНІ. — Ріжного роду механізовані вози американської армії стрінулися на дорозі коло Сейлем Кроссвордс, у Савт Каролайна, підчас маневрів першої армії. На світліні бачимо від лівої до правої руки: панцирний віз, мотоцикл, розвідний автомобіль та повз.

ЧОРЧИЛ ОБІЦЮЄ АМЕРИЦІ ПОМІЧ НА ВИПАДОК ВІЙНИ З ЯПОНІЄЮ

ЛОНДОН. — Бритійський прем'єр Чорчил виголосив промову, в якій заявив, що Британія впродовж години виповість Японії війну, якби та знайшлася у війні з Америкою. Чорчил додав, що Британія має для тої цілі на Далекому Сході чимало великих кораблів. Водночас Чорчил перестерігав Японію, щоб вона до війни з Америкою не поривалася, бо Америка річно виробляє 90 мільонів тон сталі, а Японія всего сім мільонів. А нині сталь рішає, говорив Чорчил. Він далі казав, що на Атлантику велика частина американської фльоти вже занята в активній боротьбі. З великою похвалою він висказувався на адресу Америки, за те, що вона ухвалила „ліз-ленд“ закон, на основі якого без жадання якихнебудь гварантій, дає Британії величезну поміч. Про силу Британії Чорчил говорив, що вона далеко більша, ніж була на початку війни. Нині Британія має щодо числа і великості щонайменше таку саму повітряну силу, яку має Німеччина. А та повітряна сила постійно далі зростає. Він заповідав, що Німеччина буде побита і що всякі кампанії замирення з боку німців будуть відкинені. На скорий мир він не давав жадних надій, а навпаки, заповідав, що треба сподіватись, що вкорті решта світу буде охоплена війною.

ДОВЕРШЕННЯ ПОЛЬСЬКО-ЧЕСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

АБЕРДІН (Шкоція). — Чеський президент на вигнанні, Едвард Бенеш, заявив, що довершення польсько-чесько-словацької федерації вже наступило. Ті краї вже сфедеровані. Та це тільки початок східно-європейського сфедерування. До федерації опісля приступлять Мадяристан, Югославія, Румунія, Болгарія і Греція. Советський Союз, говорив Бенеш, буде з тою федерацією співпрацювати.

ЗНИЩЕННЯ НАФТОВИХ ПІЛЬ У БОРИСЛАВІ

ЛОНДОН. — Берлінська радіостанція подала новину, що советські війська, відступаючи з Борислава, знищили цілковито нафтові поля і рафінерії. Знищено 130 найновіших нафтових шиб. Інші так ушкоджені, що неможливо з них тепер користати. Німці тепер не можуть видістати з Борислава нічого, говорила згадана радіева станція.

„БАЛТІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ“ НИМЦІВ

БЕРЛІН. — В німецьких урядових колах плянують утворення „балтійської федерації“, в склад якої входилиб такі краї: „Литва, Естонія, Латвія, Білорусь і Польща з тими українськими територіями, які німці прилучили до „польсько-го губерніаторства“. Столицею цієї федерації був би Мінськ, а „підстолицями“ — Талін, Ковно і Бялисток. Влада над нею знаходиласяб в німецьких руках і підлягалаб головному губерніаторови в Мінську.

НАЦІСТИЧНІ ТЕЗИ НА СХОДІ

КРАКІВ. — Німецький губерніатор Польщі Франк, виголосив п'ять головних тез, чому Польща й інші народи на сході повинні користити німецькій владі. Коли ходить про Польщу, говорив губерніатор Франк, то вона могла фігурувати як окрема держава тільки тоді, коли над нею домінувала велика німецька держава. Все, що маємо гарного на сході, говорив він, походить від німецької культури. Влучення Польщі до німецького життєвого простору дасть змогу Польщі відіграти роль помісту між Заходом і Сходом. Тепер настала пора для німецької гегемонії на сході, говорив губ. Франк.

ЯПОНСЬКИЙ МІНІСТЕР ХОТІВ БИ ПОЗБУТИСЬ АМЕРИКИ

ТОКІО. — Хоч японський прем'єр і міністер закордонних справ стараються обережно поступати з Америкою, бо мають ще надію знайти з нею замирення, то міністер фінансів Шігероні Того заявив, що ціллю Японії є виперти з східної Азії впливи Америки і Британії. Щойно позбувшись тих впливів зможе Японія там покласти підвалини під новий лад і привернути великий добробут, говорив він.

ЗАБОРОНА СВЯТКУВАТИ ЗАВІШЕННЯ ЗБРОЇ

БЕРН. — Німецькі власті заборонили по всіх краях, де вони мають силу, святкувати завішення зброї з попередньої війни. Бо те завішення зброї принесло для німців розгром. На всякі демонстрації підчас 11 листопада, на котрий то день припадає те завішення, німці наложили гострі карі.

ПЕРЕГОВОРИ З СЕРБСЬКИМИ ПОВСТАНЦЯМИ

АНКАРА. — Між воюючою сербською армією, яка з підпілля продовжує боротьбу з німецько-італійськими окупаційними військами, а теперішнім сербським урядом ген. Недіча, відбувались переговори в цілі замирення. Повстанці поставили умови, щоб німці забрались з цілого краю залишаючи лиш малі відділи в столиці, та щоб перестали розстрілювати населення. Ті умови окупаційні власті відкинули і на сербських територіях знов відбуваються тяжкі бої.

УПАДОК ДЖІБУТІ

ВІШІ. — Французький уряд заявив, що французька кольонія на східній бережжі Африки, недалеко Етіопії, знаходиться під ціллюю блокадою британців. Та блокада довела до цілковитого вичерпання згаданого краю і французька влада вже в короткому часі буде мусіла піддатись та перейти в руки „військо-французів“.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЛИСТЯ ПАДАЛО...

(Листопадовий спомин для „Свободи“).

Я був тоді гімназійним учнем у Ст.

Вже минули десятки літ від того часу. По дорозі зі школи я повернувся на міський цвинтар. Була пізня осінь. Холод докучав вже. От-от кінчився листопадовий день. Під ногами шестіліз листя... Так падали ті поживалі листки і нагадували що все минає, що життя людське коротке, що після весни, літа, приходить осінь і зима.

Серед думок про суєту цього світа я ішов, оглядаючи гробниці, читав, хто спочиває в них... Я знав, що на цвинтарі є гроби наших стрільців. Хотів бачити їх.

Вже здалека видніли довгі, довгі ряди цементових хрестів, могилок. Здавалося мені, що тих гробів було так багато як листя. Так багато було сірих хрестів... А на кожному табличка з написом: У. С. С., а потім імя, місцевість, з якої походив стрілець, вік і коли впав у бій. Старшини, рядовики, як разом боролися за волю, так разом спочивали. На деяких хрестах напис був короткий: „У. С. С., Невідомий“. Старенька мама чекала сина, а він спочивав в сирій землі — Невідомий. Чи так? Та ні, його імя повик буде записане на рідній землі — його кровю.

Так тихо було біля їх гробів; лиш деколи шестіліз листок. Минули десятки літ, а я не встиг найти тої золоті тиші, що панувала над могилами тих найкращих зпоміж нас. Мені так було на душі було. Я хотів говорити з ними, як нині я хотів говорити з рідним братом...

Вечеріло... Я стояв і глядів на великий хрест серед гробів Українських Січових Стрільців. На дубовім хресті терновий тризуб і напис: Героям Поляглим за Волю...

Терновий тризуб, бо тернистим шляхом перейшли вони, що боролися за нашу державність. Дорога наших героїв була терниста. Без достаточного узброєння, однієї, без помічі від нікого, з кількома набоями йшли, боролися рідної землі. В очах їх горіло бажання добути волю Україні... Летіли до бою за краще завтра, як журавлі осінню відлітали у вирій. Та дорога їх була далека і чи дивно, що вони не долетіли, що крила стерли? Героям поляглим за волю... Так вони герої; вони не вагалися зложити на вітарі Батьківщини найбільшу жертву — молоде життя... Полягли за

волю, вмерли, щоб ті, що по них прийдуть, жили вільно.

Я ішов додому. Далеко-далеко на обрії видніли освітлені проміннями заходячого сонця, Карпати. І мені причулась гучна трембіта, що голосила дукавому світові, що і ми маємо героїв, що їх з самої Галичини впало сорок тисяч... Причувалось мені, що та трембіта плакала і переказувала татові і мамі, щоб не чекати сина з війни, щоб діти не чекали свого батька, бо він умер за Україну... Шось в горлі дусило, в очах стояли сльози... Жаль було, що стільки найкращих синів народу випало за свободу; жаль було, що їхні змагання не увінчалися успіхом.

Я не міг спати тої ночі. Думи роїлися в молодій голові... Як поживалі листя впади... Даремно впади... Та перемогли інші гадки... Ні, не даремно. Їхні трупи, їхні кости — то зерно кинене в землю. Нам тільки часом здається, що то зерно, зігнине і слід не лишилось. Та ні! Насіння килькається, вутлілий листок прозябає, росте і видає плід... Воно, що горів в очах поляглого, горить сьогодні в очах мільйонів; його не згасить ніяка сила. Блаженні! Своєю кровю, пролитою за Матір, вони посіяли в народі найкращу любов. Хлібом, що родиться на землі забрагненій колись їх кровю, годуються нові лицарі.

Іх могили, то народній скарб; без них ми були б справжніми жебраками серед народів. На тих могилах, цементових хрестах, на історії і легенді про борців — героїв виховуються нові покоління, що годуються станути вже не як ти сячі, а як мільйони до нової боротьби за ту велику Ідею Визволення, за яку вони зложили юні голови. І приїде час, що згадаємо їх у Вольній Сімї.

Олекса Яр.

Галифеська пристань претендує, що її портові оплати є найнижчі на атлантичським побережжі.

Національні (державні) ліси в Злучених Державах займають простір, що виносить понад 162,000,000 акрів.

ВПИСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ІХ БУДУЧЧИНУ.

Вплив Комунізму на Європейські Краї

По першій світовій війні й революції в Росії всі європейські народи знайшлися у постійній загрози з боку комуністів і їхньої матеріалістичної науки. Підсичували й оплачували Московю комуністичні демагогічні гасла викликували по різних європейських краях; зокрема в нижчих суспільних сферах, небезпечно політичну гарячку і заставляла кожний народ матись на бачності. В кожнім закутку Європи, не згадуючи вже інші краї світу, відбувались внутрішні ідеологічні дебати. Стірались зо-собою — ідеалізм з матеріалізмом, релігія з атеізмом, патріотизм з марксистським соціалізмом, націоналізм з класовим інтернаціоналізмом і т. п.

Водночас в Європі відбувалась давня боротьба, а саме, боротьба одних народів з іншими, за „місце на світі“, за кращу міжнародну позицію, за певність свого народу, за сирівці, чи інші державні інтереси. Ці дві битви перемішувались, викликували в головах і серцях людей різні спантеличення. В Італії ідеологічна боротьба закінчилась синтезом соціалізму і націоналізму, матеріалізму і націоналізму. Так повстав італійський фашизм. Подібне сталося в Німеччині, де зродився націонал-соціалістичний рух, чи просто нацизм. Кожна нація шукала за синтезом противорічних ідеологій. Але повстання тих нових синтезів не припинювалося, ідеологічної боротьби. Нові ідеологічні новотвори змагались між собою ще завзятіше, ніж інші предтечі.

В той час, як різні ідеології, публіцисти, суспільні противники і реформатори бомбардували широкий загальпоглядом, засадами, ідеологіями, психологічними наставленнями, всілякими „ізмами“ — державна політика кожного народу по давнім звичаю пробувала в заграничній політиці здобути для свого народу найкращу позицію. Одні народи спрямалися з чужими народами так, як це було їм найвигідніше з міжнародного боку, а не так, якби велика їм внутрішня ідеологія. Франція змагалася з Соевтами, Британія кокетувала Італією, описували навіть Німеччину. Гітлер звязувався з Сталіним. Британія і Франція тоді таврували Сталіна, але нині його хвалять. Гітлер і Мусоліні, що впродовж двох років приязни до Сталіна почали були говорити про подібність кому-

нізму і фашизму, тепер ведуть по довершенні комуністичної революції в Росії всі європейські народи знайшлися у постійній загрози з боку комуністів і їхньої матеріалістичної науки. Підсичували й оплачували Московю комуністичні демагогічні гасла викликували по різних європейських краях; зокрема в нижчих суспільних сферах, небезпечно політичну гарячку і заставляла кожний народ матись на бачності. В кожнім закутку Європи, не згадуючи вже інші краї світу, відбувались внутрішні ідеологічні дебати. Стірались зо-собою — ідеалізм з матеріалізмом, релігія з атеізмом, патріотизм з марксистським соціалізмом, націоналізм з класовим інтернаціоналізмом і т. п.

Загранична політика все мала великий вплив на внутрішню ідеологічну кристалізацію всіх країв, з винятком англо-саксонських. На останніх чужа ідеологія мало впливала. Союз Франції з Соевтами дуже зле відбився на внутрішній французькій ідеологічній кристалізації. Бо разом із тим союзом комуністи скріпили в Франції свої впливи. Запризналивши з Соевтами французькі публіцисти, політичні провідники і письменники почали малювати Соевти в приязнім світлі. Малюючи їх, вони вибілювали більшовизм і його методи. Вони говорили, що більшовицька система, осперта на матеріалістичній, безбожницькій і протипатріотичній ідеології не є нічого лихого; нема що лякатись такої системи, бо попри свої лихі сторони, вона має багато добрих; автім, котра система на світі не має лихих прикмет? — питали явні і закриті свідомі і невідомі французькі приятелі московського більшовизму.

Вслід за тим комунізм в ярко червоній і рожевій формі почав розкладати французьке суспільне життя. В французькій парламенті було кількадесят явних комуністичних послів, а пару сот таких, що по-благливо дивились на комунізм. Французька нація, хоч не прийняла комунізму, але втралила тверду віру в свої старі політичні і національні вірування і знайшлась в запомор'ячній стані сумнівів та непевностей. В тім стані застала її німецька мілітарна машина.

В англо-саксонських колах, зокрема в Англії, загранична політика мала і має цілковито відмінний вплив на внутрішню ідеологічну кристалізацію. Коли Англія спрягається з якоюсь чужою державою, в якій внутрішній лад відмінний від англійського, вона не вибілює того ладу в той спосіб, що каже, що його основні засади не є такі погані. Вона вибілює чужий лад у той спосіб, що приписує йому ті засади, які в Англії панують. В Англії, крім малої горстки здекарованих комуністів, ніхто не вибілює комуністичної матеріалістичної ідеології, політич-

ного деспотизму, релігійної нетолеранції, заслань, розстрілів і т. п. Навпаки ті речі, що гостро таврували не лиш аристократичні англійські верстви, але навіть робітничі. Робітничі англійські юні не раз ухваливали гострі резолюції проти Соевтів. Подібно робили і роблять американські робітничі організації.

Але як Соевти стали тісним союзником Англії, ми бачимо там, (а також в Америці) певну зміну у відношенні до Соевтів. Бачимо бажання вибілювати більшовизм. Однак, як сказано, те вибілювання відбувається цілковито інакше ніж в Франції. Ні в Англії, ні в Америці, ніхто не похвалює засад більшовицького режиму, тільки багато осіб нині старається причепити більшовицькому режимові ті прикмети, які має англо-саксонська демократія. Еверіл Гаріман, голова американської місії до Москви, передав по радіо своїм землякам, що Соевти і сам Сталін стали націоналістичні і не думають про ніщо інше, а тільки про націоналістичну Росію. Президент говорить, що в Соевтах є свобода віри, бо советська конституція під тим оглядом дуже подібна до американської конституції. Англійські газети, які нині переповнені похвалами про Соевти, кажуть, що советський воєнний завзято бореться, щоб врятувати перед жахливим ворогом „святую Росію“. Одним словом, англо-саксонські краї, замість всякати в себе більшовицькі засади і комуністичну ідеологію, „зближуються“ до Соевтів в той спосіб, що прищеплюють більшовицям ті засади, якими вони самі відзначаються, та які вони люблять.

В поступованні англо-саксонів і, наприклад, французів, є величезна різниця. Перші поступають далеко розумніше від других. Вони не розточують душі свого народу чужими ідеологіями. Коли треба їм спритатись з більшовиками, вони це роблять. Але комунізм вони далі держать здалека від своїх берегів і кажуть, як це на днях сказав згадуваний вже Гаріман, що „американська поміч Соевтам цілком не зм'ягчує американського ворожого відношення до комунізму“.

В Англії комуністичні газети далі заборонені, хоч на кожному кроці можна побачити советський серп і молот. Але цей знак в очах англійців вже не уявляє собою підірвної міжнародної комуністичної роботи, тільки завзятого советського воєнка, який пристрасно любить свою батьківщину і обороняє її своїми грудьми перед німецькими наїзниками. За двацять кілька літ своєї роботи комуністи в Англії здобули в парламенті ледви два місця. Такий малий вплив чужих ідеологій на інтегральність англійської душі! Не диво, отже, що Англія в такий мужній спосіб ставить опір Німеччині, хоч інші демократії, які улягли впливам комунізму, розвалились від першого урагу.

FOR DEFENSE**AMERICA ON GUARD!**

Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, on sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

Коломан Мікст.

Шляхотське Гніздо

(2)

— Таж той дідуся буде тут також у довгі зимові вечори.
— Дякую гарненько! — засміявся Карло. — Відколи знаю його, говорив лише про битву під Пісками.
— Той дідуся буде для Міліци справжнім скарбом.
— Я чекаю лише на те, щоб віддати їй його. Та до того треба мені Міліци.
— За це не посваримось. Можеш собі взяти її, коли схочеш.

Друга гостина.

Само собою кілька днів після відбулося весілля.
Карло, відвіз Міліцу до Герей, а я переселився до Пешту, та не чув нічого про них.
Минув цілий рік, заки я рішився відвідати своїх у Герей. І дійсно одного гарного ранку став у у воротах замку з валізкою та пледом.
Чи пан дома? — спитав я наймички, що була в хаті.
— Дома, та ще не зодягнені.

— Що? В десятій годині?
— Колиж мають лінухувати — відповіла хитро — як не тепер у медовий місяць?
— Ну, дитино, то в них якось задовго триває той медовий місяць. Таж уже рік, як вони одружилися.

Дівчина всміхнулася злобно.
— О, то ви, пане, добре вибравіся! Таж то чотири дні від весілля!
— Не говоріть дурниць.
— У суботу взяли шлюб, а сьогодні вівторок.
— Добре, та я говорю про пана Борота.
— Я також.
— Досить уже. Прощу поглянути, чи можу вийти.
— За хвилину сказала:
— Прощу.
Якісь зовсім мені незнакомі сиділи при сніданні. Дві по-старші жінки, молода жінка в білій, мережковій ранішній блузці та бородатий мушкетер. — Чим можу служити? — спитав.

— Я хотів би говорити з господарем дому.

— То я господар.
— З паном Боротом, — додав я.

— Так, то я.
— Ви? — видувив я збензетейний. — Це... перепрошую дуже, однак... що я хотів сказати? З паном Боротом, що оженився з моєю своячкою Міліцою.

— То був якийсь інший Борот.

— Ні, ні, той Борот із Герей, Карло Борот.

— Ах, Карло! Я чув про нього, та я не знаю його особисто. Я називаюся Юрій Борот, а з ким маю приємність?
— Штван Бібіть.
— Бібіть! Ну, то розгостіться тут! — сказав. — Я знаю твою родину дуже добре. Правда, ви походите зі Саболешу? Каспар Бібіть то був мій найліпший приятель. Ну, то гарно. Давати тут кіслю! Ти певно не снідав. Це моя теща, пані Рінгова, а це теща моєї жінки, мадам Монфор, банкиркова з Відня, а це моя дорогенька жінка, Марія ностра, бо той тиждень належить до нас усіх. Колиж мама й те-

ща відідуть, Марія буде вже лише меа.

— Той слабкий жарт так розвеселив його, що захопив і мене за собою.

— Бачиш, — говорив далі — забуваєш помало, що ти впадо до іншого Борота. Я тебе відсіля не пущу так легко.

— Мені все здається, що ви з Карлом жартуєте з мене і я чекаю, коли він тут ввійде.

— Перебив мене скоро та сказав майже сердито:

— Лишій це. Пеш каву чи чай?

— Таж то смішне, прошу тебе, де вони можуть бути?

— Відкіляж мені знати це! Мабуть живуть іще, коли не померли.

— Ти купиш цю посілість? Обурений подав мені тарілку з шинкою.

— Можу покушати шинки? Ага до речі, то ти живеш у Пешті? Самособою, буваєш у касині. Як високо там грають?

— Не знаю, бо... закусався збензетейний — бо не читав цін збіжжя.

Він глядів на мене здивований тією недорічною відповіддю, а я засоромлений ледви відірвав очі від посудини та накривтя. Ті самі герби, що за часів Карла, а до того перед війною пересунувся старий резидент Антона. Це мене збензетейло до речі.

— То тут є ще той резидент? — спитався я здивований. — Він не згадував тобі нічого про Карла?

Юрій похитав головою та сказав зділиво:

— Я вже питав Антоша, та він усе говорить про що нещасну битву біля Пісків.

Я згадав йому того дня ще кілька разів про Карла та мені здавалося, що за кожним разом лице наспулюється йому.

Гарна Марія ностра вмішлася раз також до балачки.

— Про кого ви говорите?

— Про нікого, серце.

(Кінець буде).

Малаяський архіпелаг має бути найбільшою групою островів на світі. Він включає такі острови як Суматра, Ява, Борнео, Цейлабес, Нова Гвінея, Філіппіни і багато менших островців.

АНТАНАС СМЕТОНА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — В

коротці сюди має прибути пан Антанас Сметона, президент Литви, щоб тут виголосити своїм землякам литовцям відповідну промову. Можливо, що при тій нагоді буде говорити й до американців (пан Сметона говорить і по англійськи).

НА РІЖНІ ТЕМИ

КОАЛІЦІЯ.

У своїй промові з приводу річниці большевицької революції сказав російський диктатор Сталін:

„Я можу сказати з певністю, що коаліція Злучених Держав, Великої Британії й советського союзу є дійсністю“.

„У Злучених Державах і в Великій Британії проти цих слів не протестовано, а з цього можна робити висновок, що й американський і британський уряд приймають цю саму певність“.

НАПОЛЕОН І ГІТЛЕР.

У цій промові Сталін пригадав на націстське порівняння Наполеона з Гітлером. Однак, Сталін думає, що порівняння не є справедливе для Наполеона, бо, мовляв, Наполеон воював за силами поступу проти сил реакції. Зате Гітлер воює за силами реакції проти сил поступу.

„Нью Йорк Таймс“ звертає увагу, що такий аргумент однією стороною повертається проти Сталіна: коли Наполеон воюючи за силами поступу проти російського царату, був в Росії розбитий, яка доля жде там Гітлера, воюючого за силами реакції?

ЯКІ?

Клеймуючи реакційний характер нацистської окупації європейських країв, Сталін сказав, що нацисти позбавили елементарних демократичних свобод народи всіх окупованих ними країн, а в тому числі населення советської України.

Що населення України під німецькою окупацією не має „елементарних демократичних свобод“ це правда, але які елементарні демократичні свободи воно мало до окупації? Це повинен був Сталін сказати.

МОЖЕ ХТОСЬ НАВЧИТЬСЯ.

Вичисляючи народи окупованих нацистами країв, Сталін говорить про: чехів, словаків, поляків, норвежців, данців, голандців, бельгійців, французів, сербів, греків, українців, москалів (певно „руських“).

Зо становнича голови російської держави замітний висказ. Ще більше замітний, коли його зрівняти з висказами фірера німецької держави, котрий говорив про українців, коли збирався при їх допомозі розбити Чехословаччину, Польщу, Росію, а з того часу призабув...

ЧИ БУДЕ ДРУГИЙ ФРОНТ?

У цій самій промові Сталін заповів, що нема сумніву, що незадовго буде створений другий фронт проти Німеччини.

Під першим фронтом він розуміє цей фронт, на якому б'ються проти себе німецькі й російські війська. Отже під створенням другого фронту можна розуміти хіба одно: що десь в Європі з'явиться велика армія, котра заставить Німеччину післати туди велику силу війська.

На якій основі це говорив Сталін, коли Америка й Англія, як це стверджує наприклад „Нью Йорк Таймс“, не мають навіть догідного способу посилати Росії таку поміч у засобах, яку вони хотіли би?

ГІТЛЕР ЧИ НІМЕЧЧИНА?

У своїй промові Сталін постійно говорить не про Німеччину, а про Гітлера.

Це зрештою часто роблять американські й англійські провідники.

Та чи розумно це робити? Що буде, як власне Німеччина почне мирну кампанію, нібито усунувши Гітлера?

ДО ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СОЮЗОВОЇ ПРАЦІ ПО ОКРУГАХ

На кожних Союзових зборах ставлять запити:

Як організувати нових членів? Чи організувати нашу молодь?

Питання це ставлять так, начеб можна найти таку певну формулу, якою можна притягати людей до організації без ніякого зусилля.

Отже такої сталої форми на організування членів чи молоді нема. Такі організаційні правила творить само життя. І тому вони в кожній місцевості чи в окрузі будуть мати свої окремішності.

Ці окремішності можна віднайти тільки на основі пізнання самого життя наших людей: фермерів, шахтарів, міських робітників і т. д.

Безперечно такі студії вимагають багато праці і можна їх виконати тільки в поодиноких округах У. Н. Союзу.

Візьмемо на приклад філадельфійську округу, що обіймає колесо, замкнене містами Трентон — Потсдам, Ковтсвіл, Честер та Мілвіл, себто обіймає три стейти: південну частину Нью Джерсі, західну Пенсильванію, та північну частину стейту Делавер. В Нью Джерсі велика частина наших членів це фермери та фабричні робітники. Це саме є в стейті Пенсильванія та Делавер.

Кількіс глибше вивчити всі господарські ціхи наших членів в цій окрузі, то швидко ми зрозумілиб, яку велику господарську силу вони собою уявляють.

А колиб нам після цього вдалось скермувати цю силу на взаємну допомогу, то наше організаційне питання булоб розв'язане.

Тоді не булоб одної родини в нашому окрузі, яка не булаб повною членом У. Н. Союзу.

Щоб перевести такі студії, треба повної співпраці усіх відділів, а зокрема секретарів. Один визначний британський журналіст сказав нам, що ми програли визвольну війну тому, що провід не розумів господарських потреб нашого народу.

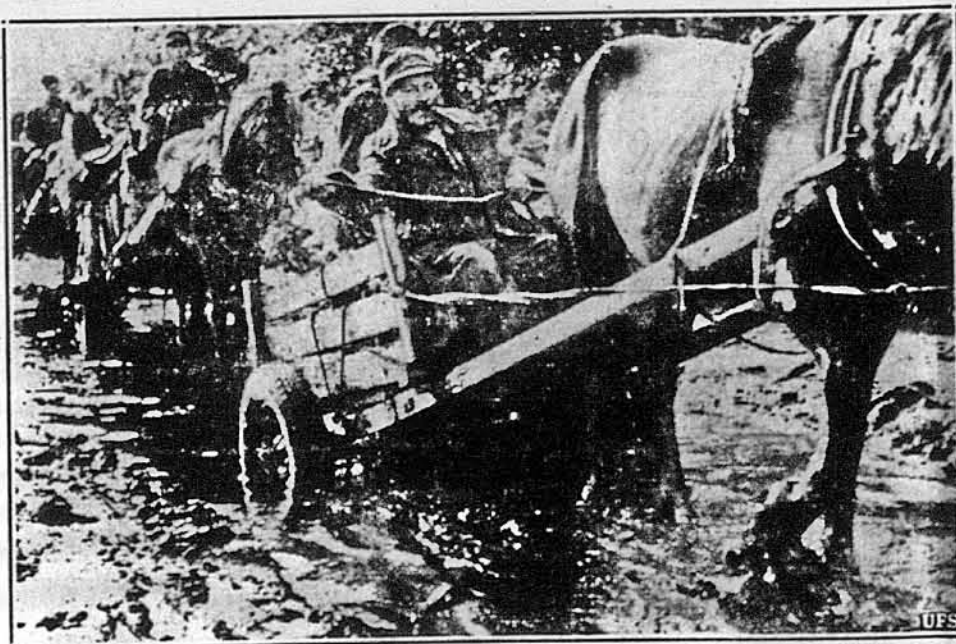
Програють організаційну боротьбу і ці організації, які не будуть старатись зрозуміти господарських потреб своїх членів.

Як переводити такі господарські студії — про це другим разом.

Д-р Володимир Галан, головний контролер У. Н. С.

Швайцарія зробила реквізицію багатьох готелів для мілітарних цілей.

Назву Сіаму переіменовано в 1939 р. на Тайланд, яка то назва означає „край вільних людей“.

БОРІТЬСЯ ФІНЛЯНДЦІВ ПРОТИ БОЛОТА. — Фінські війська на російському фронті в Карелії. Кажуть німецький цензор: „загнаний російські дороги представляють одну калабашу“.

ЩО ДУМАЮТЬ У КАНАДІ ПРО ВИСТУП У. Р. СОЮЗУ З КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ?

Канадський часопис „Український Голос“, що постійно ставився особливо прихильно до У. Р. Союзу, помістив в числі з 5. листопада б. р. таку статтю:

Український Робітничий Союз утік від політики.

Екзекутива української асеккураційної організації в Зєдинених Державах, Українського Робітничого Союзу, оповістила в своїм органі „Народна Воля“ з 25. жовтня довгу заяву про своє виступлення з Українського Конгресового Комітету, що об'єднував чотири українські асеккураційні організації, які знов об'єднують майже ціле українське населення Зєдинених Держав.

Виступлення Українського Робітничого Союзу з Українського Конгресового Комітету можна було бачити ще від весни, 1941, коли то відбулася конвенція цієї організації і на ній перемогли комуністичні та лівкомуністичні елементи, яким не до смаку було, що ця організація, хоч має сильну політичну радикальну закреску, то все таки держала виразну українську національну лінію. Виступлення з Українського Конгресового Комітету не очевидно уступка екзекутиви організації для комуністів, які не чулися доволі сильними, аби переіменити Український Робітничий Союз в комуністичну організацію, старалися тимчасово переперти бодай ніби компромісову пропозицію, аби організація держалася здалека від політики та не мішалася в старокраєві справи. Заява екзекутиви якраз це й заповідає, добираючи аргументи, що нагадує героя одної казки, який говорив: „Не вмію ні читати, ні писати, а мене хочуть царем обирати“. Ось власні слова екзекутиви: „Виконавчий комітет нашої організації складається з майнерів, що працюють в копальнях вугля, і двох секретарів, що постійно займають Союзними справами. Ми не маємо ніякої можливості стежити за українськими політиками в Америці — хто до них зголошується і до кого вони. Не маємо можливості перевірявати їх знання політичних справ і людей та контролювати їх відповідальність“.

Ініціями словами можна би було сказати: Ми на політиці не розуміємося, ради собі з нею дати не можемо, отже й вмиємо від неї руки. Та такого рода оправдання можна розтагнути й трохи ширше. Можна прим. сказати й це: На асеккурації не розуміємося, не маємо відповідного образування, аби провадити асеккураційну організацію, отже вмиємо руки й від асеккурації. Екзекутива Українського Робітничого Союзу цього вже не говорить, бо з урядями в Україні Робітничим Союзом зв'язана досить добра

плата, не так як в Українським Конгресовим Комітеті.

Зрештою екзекутива Українського Робітничого Союзу поставила на перше місце між причинами свого виступлення не те, що на політиці не розуміється, а таки цілком політичну подію. Показується, що департамент справедливості Зєдинених Держав звернув на те увагу, що публіцистичне бюро в Вашингтоні „Коломбія Прес Сервіс“ мало зв'язки з німецькими агентами. В бюрі був трус, забрано з нього всі документи. В зв'язку з тим був також арештований в Нью Йорку дуже відомий німецький пропагандист — Джордж Сильвестер Фірек. Однак для екзекутиви Українського Робітничого Союзу найважливіше те, що коли свого часу відбувався Український Конгрес в Вашингтоні, то розголошення того конгресу було віддане якраз фірмі „Коломбія Прес Сервіс“. Сама про себе це вже неприємна справа, хоч, поки судова розправа не відбулася, не можна певно сказати, що „Коломбія Прес Сервіс“ провиновилася тим, що мала зв'язки з німецькими агентами; як мала, то чи мала їх вже в пору Українського Конгресу; а як і тоді мала, то чи сам факт вилаймання цієї фірми для розголошення мав щось спільного з німецькою пропагандою. Годі підозрівати, що всі, хто тільки мав коли яке діло з цією фірмою, були зв'язані з німецькою пропагандою і перепертали відповідальність про яку не знали. Екзекутива навіть за таку її діяльність, Українського Робітничого Союзу, приймаючи участь в Конгресовим Комітеті, прийняла на себе також бодай частину відповідальності за заангажування розголошення конгресу. Та вона ласкаво скидає з себе всю відповідальність на когось другого і потішає себе тим, що очиститься від всяких підозрів через саме виступлення з Конгресового Комітету і публічне розмазання неприємної справи.

Заява екзекутиви Українського Робітничого Союзу про її виступлення з Конгресового Комітету — це один з документів, за які українцям треба соромитись.

З нагоди заяви Українського Робітничого Союзу подає „Свобода“ ще такі історичні подробиці: „До Конгресового Комітету з рамени У. Р. Союзу входили такі представники: Мисролав Сичинський, Володимир Левицький, Степан Корпан, Теодор Миник і Ярослав Чиж. По останній конвенції У. Р. Союзу екзекутива цієї організації повідомила Конгресовий Комітет, що представники У. Р. Союзу в Комітеті є такі особи: Петро Душак, Методій Бадан, Михайло Дорош, Степан Корпан і Теодор Миник. Всі вони були на

СЕНАТОРКА ГЕТА КАРЕВЕЙ

з Арканзасу, що при голосуванні заявила за відкликання закону про неутральність, невідлучно на те, що вона має двох синів офіцерами в американській армії.

нарадах Конгресового Комітету в Нью Йорку й погодились одногласно на те, щоб Конгресового Комітету не розвивати, а переорганізувати його в такий спосіб, щоб він міг продовжувати таку діяльність, яка не порушує інтересів головних запомогових організацій, які входять у склад Конгресового Комітету. Теперішня заява виконавчого комітету У. Р. Союзу є кроком повзятим без порозуміння з іншими головними запомоговими організаціями“.

„Свобода“ також оповідає, що з нагоди виступлення екзекутиви У. Р. Союзу з Конгресового Комітету большевицькі „Українські Щоденні Вісті“ помістили велику передовицю, в якій витяють цей її крок. Розуміється!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбулись в неділю, 16. листопада, в годині 12:30 в позудне, в парохіальній галі, 1944 Ірі уліці. Обов'язком є всіх членів бути присутніми на цих зборах. — І. Мерак, прес.; П. Хомин, секр. рек.; І. Сливка, кас.; М. Батюк, секр. фін.

ТАМАСТОН, КОНН. — Тов. Українська Сім. відділ 421, відбув місячні збори 16. листопада в 8. годині вечером, в Українській Галі на Проспект 44. Проситись всіх членів прийти на збори, бо то не вистарчає лише бути членом; треба брати участь в кожних місячних зборах, щоби наочно переконатися, чи робить який поступ. Ми всі повинні пам'ятати, що зближається велика хвиля для українського народу і ми не сміємо говорити, що без мене обійдеться. Більш, як один, нам треба братись до праці. — П. Шеремета, прес.; М. Шипицька, кас.; П. Чесник, секр.

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 350, відбулись в неділю, 16. листопада, в годині 4. попудні, в першому галі на Грінвіч Еве. Збори змінені на годину скорше через те, що буде зараз по зборах спілка вечери. Проситись всіх членів і членів, місцевих і позамісцевих, прийти годину на означений час, бо є важні справи до пологодження. В ту неділю по Св. Божій відправиться Парастас за померлих членів і членів. Є обов'язком кожного члена прийти до церкви на Парастас. Проситись не забувати за нових членів. — Василь Карий, прес.; Василь Блазчук, кас.; Ілько Михайлишин, секр.

НЬО ГЕЙВЕН, КОН. — Збори Тов. Любова, від. 370, відбулись в неділю, 16. листопада, зараз по Св. Божій, в церковній галі, 127 Парк улі. Припоминається, щоби всі члени були на час, бо є важні справи до пологодження. Як справа обійде на Тенісгівлінг Дей. — П. Волянник, пр.; К. Стажок, кас.; М. Сампара, секр.

АСТОРІЯ, Л. АП. — Чергові місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбулись в суботу, 15. листопада, в доміні У. Д. Кайбу, 31-14 Грінд Еве. Асторія, Л. АП. в год. 7:30 вечером. Падання членських вкладок в годині 7. перед зборами. Пригадується ще раз усім таким нашим членам, чи членами, котрі з „ласди“ вже стоять у нашому відділі постійно на „кредит“, аби по змозі постарались уже раз привітати до нашої місцевої каси усі свої належності. — За уряд: В. Врублевський, прес.; А. Калішшин, скрб.; Михайло Бела, секр.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну українських людей для американських інституцій чи американських вісничих людей).

Віндзор, Онтеріо, Канада. — Товариство ім. Ю. Головинського, від. 341. У. Н. Союзу, закупило п'ять примірників „Історії України“ М. Грушевського, які призначено ось так: по одному примірникови до двох місцевих бібліотек, один примірник для бібліотеки державного парламенту в Оттаві, один для місцевого щоденника „Віндзор Дейлі Стар“, а один примірник для відділу.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. When will the "drive" to sell Defense Savings Bonds begin?

A. There will be no "drive." Many people think of the Defense Savings Program as like the Liberty Loan campaigns of the first World War, which were conducted for stated periods to raise specific quotas. The Defense Savings Program is a long-range, continuing effort to stimulate the public to buy more and more Defense Bonds and Stamps month by month, and is essentially a program to promote mass saving, as well as to provide money for defense.

Q. Are Defense Savings Stamps sold at retail stores exchangeable for Defense Savings Bonds?

A. Yes. They are the same as Stamps on sale at post offices elsewhere.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

ДЛЯ ПІЗНАННЯ УКРАЇНИ

в часах великих суспільних і національних переворотів
НЕМА КРАЩОЇ КНИЖКИ, ЯК ІСТОРІЯ ХМЕЛЬНИЧЧИНИ.

Про ту важну епоху самостійної української козацької республіки

— пише

відомий ЮРІЙ ВЕРНАДСЬКИЙ, професор історії в Єльському університеті, в англійській книжці, що власне появилася друком з друкарні Єльської Університетської Преси, накладом Українського Народного Союзу, під нагол.:

BOHDAN HETMAN OF UKRAINE

BY GEORGE VERNADSKY

150 СТОРІН. ПОРТРЕТИ І ІЛЮСТРАЦІЇ. ЦІНА \$2.50

ДЛЯ ЗАМОВЛЕННЯ, проситись витати цей купон на кропкованій лінійці й вислати вповнений до книгарні „Свободи“:

„СВОБОДА“ Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Посилаю осьтут _____ доларів моні-ордером (чеком) і прошу вислати мені _____ примірників книжки: BOHDAN, Hetman of Ukraine.

Ім'я _____
Адреса _____
Місто _____ Стейт _____

УВАГА! НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦІ!

СТАРАННЯМ БРАТСТВА СВ. ВОЛОДИМИРА, відділу 130, Українського Народного Союзу

встановлюється

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 15, 1941)

в VOLKS LYCEUM HALL, 218-220 EAST 2nd STREET, NEW YORK CITY.

Початок у годині 7. вечір. Вступ 40¢

Українське Запозомове Братство св. Володимира, від. 130. У. Н. Союзу, запрошує Українських Громадян, місцевих і з околиці, на цей Баль, де кожний в оточенні своїх людей буде мати нагоду весело забавитись. Бувет під власним сарадом. До танців буде приграті П'осиф Снігур і його Оркестра.

За добру забаву ручити — Комітет.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ТОРОНТО, ОНТ.

Відбулися Союзіві Збори чотирьох відділів У. Н. Союзу.

В неділю, дня 26. жовтня 1941. р. відбулися Союзіві Збори чотирьох відділів Союзу в Торонто, Онтаріо. Відбулися вони в домі УНО під числом 300 Баторст уліця з великим успіхом, бо не лише самі союзівці були на них присутні, але й було багато таких симпатиків, які думають стати самі членами в скорому часі. Судячи по цих Зборах, можна сміло сказати, що дворічна Союзова праця лише в місті Торонто принесла величезні успіхи для Союзу взагалі, а українців у Торонто зокрема. Коли додамо ще всі ці численні відділи в провінції Онтаріо й Квебек, то обличчя наші з радости усміхнуться, а всміхнуться тому, бо кілька тисяч доларів кожного місяця вже йдуть до своїх рук. А це неабияка перемога! Бо саме тим переводимо практично в життя наше гасло „Наша сила в нас самих“. Український Народний Союз, з його понад шість-мільйонним майном, що зростає з кожним днем, як і з десятистами тисяч членів, є тою силою, яка помагає розбудовувати наше господарське і культурне життя.

Збори подучені з концертною програмою.

Збори ці були подучені з гарною концертною програмою, яку дали відділи 469: го секретаря п. Галичина, а 432. Хор греко-католицької

парохії, при якому й приміщується відділ 469, відспівав такі пісні: „Учїтеся, брати мої“, „В гаю зелененькій“, „Єднаємось діти України“, „Не пора“ й „Боже шасті“. Орхестра МНН, тобто молодечої організації УНО, при якій приміщується відділ 432, відіграла „Українську Думку“ й „Сміло брати“. Учениці гри на скрипках учительки панни М. Яворської, а орхестру д-р Я. Козарук, учитель Рідної Школи при філії УНО в Торонто. Акомпанювала для хору, орхестри й всіх солістів та дуєт учителька музики п-на М. Яворська. Всім, які брали участь в концертних точках, складаємо щирю подяку, бо й вони причинилися своєю працею до доброго успіху наших Союзівих Зборів.

Промова Головного Секретаря

Вступне слово говорив п. В. Гіряк, президент Союзівих Зборів. В короткій своїй промові висловив він причину скликання цих Зборів, представляючи присутнім союзівцям і симпатикам їх головну відтак покликав його до сло-

ва. Появу на сцені головного секретаря М. Н. С., п. Д. Галичина, привітали всі присутні спонтанічними оплесками.

Головний секретар доклав у півторогодинній промові річезивні, гарніми та цікавими прикладами, яку то велику працю поробив Український Народний Союз за минулих чотири роки. Усе було так цікаве, що всі із запертям відмахом слухали його. Висловив він з докладною точністю, як багато поміг Союз українському народові взагалі не лише своєю фінансовою допомогою, яка вже дійшла сотень тисяч, але й також культурною працею від самого початку свого існування. Казав він, що Союзова праця не обмежується лише до асекураційної діяльності, чи допомогою в часі каліцтва й тяжкої недуги, але йде вона так далеко, як піднесення всього нашого економічного й культурного життя в американському й канадському краях. Та й не тільки тут, але й піти так далеко, щоб можна в потребі допомогти нашим братам і сестрам на рідних землях не тільки, а мільйонами, як робили в минулому й роблять зараз це інші народи. З видавання невеличких книжок-брошур Союз дійшов до того, що видає „Історію України“ в англійській мові, фінансував лекції про Україну та її культуру й мистецтво в найбільшому не лише американському, але й цілому світі університеті. Та чи лише це? Хто зваж на себе відповідальність і поміг українському громадянству Зауочених Держав Америки представити культурні, мистецькі та інші цінності нашого народу тої кількості років на Світовій Виставі в місті Нью Йорку? Хто помагає зводити боротьбу за право чистої української мови з різними агентствами наших відвічних ворогів? Хто борюється вбив раз і на все москвофільській течії, які колись були фінансовані білою Москвою, а тепер червоною тільки на те, щоб „обрусити“ всіх українців: „малоросів“, „галічан“ і „карпатосів“? Хто помагає, навчає і закликає усіх українців боротися, демонструвати й протестувати проти всіх насильств, якого допускались над нашим народом на рідних землях наші люті вороги? Хто вносив прогести на руки різних урядів, включно з американським тоді, коли мільйони нашого народу гинули від голоду, штучного голоду, а з ним і від різних пошестей під „батьківською опікою“ червоного сатани? Хто закликав до протестів тоді, коли „відважні лицарі“ одного „панського рицарства“ пацифікували наших безборонних людей на західно-українських землях? Хто помагає родинам погінблених в польських тюрмах? Хто помагає нашим героям-інвалідам?.. Щоб відповісти на всі ці питання, то правду вкажемо лише тоді, коли припинимо льювину частину Союзіві та

його членам, які доходять числа 40 тисяч!...

Після цього п. Д. Галичина перейшов до того, як багато поміг Союз своїм членам тоді, коли такої допомоги вони потребували. Скільки тисяч дав він для студіюючої молоді, скільки для спортивних товариств, школам, орхестрам та їм подібним установам. А давав він все це не лише тому, бо так завдання поставив собі Союз у початках свого організування й тому всеціло заради й в майбутньому буде підтримувати його. Тому, то, казав він, український народ в Зауочених Державах і Канаді повинен забезпечувати себе в першій мірі в У. Н. Союзі й тим самим зробити з нього велику й багату не в десятки а сотки мільйонів інституцію, яка в міру свого зросту й підноситься наше суспільне життя під кожним оглядом на все вищий та вищий шабель.

Спилившись був п. Галичина на висвітленні діточих грамот, спеціально на класах 4 і 5. Порівнював він їх з іншими асекураційними грамотами великих та багатих уже компаній з тим, які XX. Конвенція ухвалила, ніяк не рівняються. Кожна з них дорожа й немає тих привілеїв, які мають Союзові. А сталося все це лиш завдяки веденню доброї та паянливої господарки головного уряду УНС в минулих і теперішніх часах!

Після промови, яку закінчив п. Д. Галичина під рясні оплески, були питання, на які відповів він добре й річезво, як і перед тим говорив.

Союзіві Збори закрив п. В. Гіряк подякою в першій мірі головному секретареві за його так цінну промову й приїзд до Торонто, а відтак всім членам, симпатикам, хористам, панам диригентам і всім тим, які брали чинну участь в програмі. Гимнами „Боже шасті“ й „Не пора“ закінчено святочно наші перші такого рода в Торонті Союзіві Збори.

Вечором, на представленні підчас перерви, попросив п. Гіряк знову п. Галичина до слова. Понад 900 людей, багато з них свіжих, знову почули цікаву промову п. Д. Галичина. Вечором була вона вже більш пристосована до віча, а не до зборів, як мало це місце днем. Закінчення її було: Вступайте в члени Українського Народного Союзу й тимсамим будуйте життя нашого народу на землях Вашингтона й Канади вільним, багатим і від нікого економічно незалежним!

В. Г-к, секретар.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. Івана Франка, від 83, відбулися в неділю, 16. листопада, в год. 1. пополуї під числом 847 Н. Френклін уліця. Проситись членів прибути на ці збори та вирішати свої вкладки, бо в місяці листопада буде закінчення рахунків за цілий рік, щоб не перетягати старих догів на будучий рік. С. Чорномас, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОЧЕСТЕР, Н. Я. — Місячні збори Тов. Іллії Козаків, від 316, відбулися в четвер 13. листопада, в Народній Домі, 831. Дікозф Алей в год. 8. вечір. Проситись усіх членів прибути на означений час. Буде номінація на уряд на рік 1942. — П. Контун, голова; М. Луцишин, кас.; В. Іванців, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Нікола, від 369, відбулися в неділю, 16. листопада, в год. 5:30 в вечір в галі церк. Проситись всіх членів прийти на означений час. Пригладуться тим членам, що довгують за місячними вкладами до братської каси, щоб старались заплатити сечо місяця, бо час зближається до річних зборів і ми мусимо виплатити кожного місяця нову суму. — І. Клімшин, предс.; С. Новацький, кас.; М. Куба, секр.

ЛОРЕЙН, О. — Тов. Український Народний Союз, від 50, відбулися збори 16. листопада, в год. 1. пополуї в галі, 2545 1st 33 Стр. Проситись членів прийти на збори. — М. Шенчик, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Петра і Павла, від 220, відбулися в суботу, 15. листопада, 7:30 вечором у парохіальній салі, 4950 Сант Павліна стр. На програмі є багато справ до вирішення ще перед річезивними зборами. Довгують члени просимо вирішати місячні вкладки. Накопили у Вас є діти лише 15 років, можете їх записати до У. Н. Союзу на суму \$1,000.00 на 20 літ носмертне або гоїткою, місячні вкладки дуже дешеві. Багато із нас викидає таких грамот, роками. Тепер вже маємо! Також не зовсім, а записуюмо дітей заки вони не минуло 15 років. Слово до родичів: Чи Ваші діти мають знання про державу, з якої ми прийшли? На нашу думку певно що ні, а якщо знають то дуже мало. Отож подбаймо, щоб у кожній хаті була Історія України М. Грушевського в англійській мові. Це буде цінний дарунок для дітей на Різдество Христове, а нашому народові на славу. Замовлення і гроші приноситься наперед. Зробіть це ще на самих зборах. — За уряд: В. Сіган, предс.; І. Габрилюк, кас.; Н. Жовнирчук, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Сестричтво Н. З. П. Діни Марії, від 112, буде мати свої збори в неділю, 16. листопада, зараз по Службі Божій там де кожного місяця. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої вкладки. Також пригладуємо довгуючим членам, щоб вирішали свої заклади догви, бо щоб не прийшло до того, що треба буде суспендувати. Просимо також усіх прийти на збори. — За уряд: Марія Ліско, предс.; Катерина Габрильська, фін. секр.; Зофія Лаука, касієрка; Домініка Романович, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Збори Сестр. Благочинств, від 125, відбулися в неділю, 16. листопада, в год. 12:30 сполудня в парохіальній галі, Окей і Райс улі. — А. Васильовська, предс.; О. Оленець, кас.; І. Подола, секр.

АЛЕНТОВН, ПА. — Місячні збори Бр. св. Арх. Мих. від 147, відбулися в неділю, 16. листопада, в парох. галі, 803 Фронг стр., в 2 год. пополуї. Просимо членів прийти на означений час та вирішати свої вкладки, бо на другий-місяць відбувається контрола. Також ми не хочемо, щоб були нарікання. Довгуючі члени як не заплатять своєї вкладки до 25. будуть суспендовані. Це відноситься до родичів за діти. Внесіть свої діти до У.Н.С. Маємо тепер 5 класів і є багато танців від хотькотрих іншурен. Памятаймо родичів, що діти наша будучність. — За уряд: Я. Митковський, предс.; І. Рудакевич, кас.; І. Федорак, секр.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ

ПРОДАЄТЬСЯ ЗЕМЛЯ близько Лейкауд і Рона фарм, ідеальна для курячої фарми. При стійкій дорозі, \$40 за акер. 1/2 милі від дорозі, по \$15 акер. Купити можна даю практичні поради, як почати і вести курячу фарму. За мою метою, яку я проголошував на Радіо станції W.O.R., всі мають дуже гарний зарібок. — 262-6 Scientific Agronomist BORIS GLORY Address: GLORY POULTRY FARM Jackson's Mills, Lakewood, N. J. Telephone: LAkewood 871M3

ПОШУКУЄ ПОСАДИ
ДІВКОУЧИТЕЛЬ пошукує посади. Учить хор і діти, уряджує представлення і концерти. Ласкаві заохочення слати до: WASYL LWTWSKY 29 N. 3rd Street, Hudson, N. Y.

Д-Р С. ЧЕРНОВ
● Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
● Аналіз крові для подругого свідчення.
● Гемороїди й желяки лікується без операції.
223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14. Gramercy 7-7697
Офісний години 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслугов. X & флюороскоп.—Екзамінація \$2.00.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ з околиць

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320. ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІПІЙ ПОХОРОН з цето прегар-ною, двома автом. караулом, бальсамуванням, винишним Похоронного Дому і т. д. \$295.00

S. KANAI KAIN
433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга шира і чесна Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. N. E. W. R. K. N. J. Phone: Essex 3-5347
Branch office (Phila): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8585

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребамі по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 5-6577

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАСТКУ ЦЕГО ОРГАНІЗАЦІЇ.
ПІДПІРАЙТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ.

БАТЬКО ВРЯТУВАВ СИНА. Едвін Мекінтайер (на світліні, молодий мужчина, в середині) вдерся на 150-стп високу вежу моста в Пітсбургу, Пала та збирався з неї скопити. Покликано пожежників, а в одній з пожежних компаній служив батько молодого десперата. Батько поліз по драбині до сина, став його намовляти покинути свій намір самогубства й звів його вниз.

ТАРЗАН, ч. 441. Небезпека.

THE COMPANY FELL INTO MARCHING ORDER, PROVIDING A STRONG GUARD FOR THE TWO CAPTIVES.

TOMMY'S FRIGHT WAS TEMPERED BY WIDE-EYED WONDER AT THESE ASTONISHING WARRIORS OUT OF THE PAST.

AT FIRST ZEELA HAD ENJOYED THIS NOVEL ADVENTURE. BUT NOW FEAR OF AN UNKNOWN FATE CREPT OVER HER.

WHEN THEY CAME OUT ON A BARREN PLATEAU, TARZAN COULD NO LONGER FOLLOW CLOSELY. HE CALLED TO ZEELA.

"TONIGHT, I'LL COME FOR YOU!" HE COULD NOT THEN FORESEE THE TERRORS OF THAT FATEFUL NIGHT.

Компанія війська усталилась у ряди і пустилась в дорогу. Двом вишням, себто дівчині і хлопцеві, приділено сильну охорону.

Том спочатку лякався тих воєвків. Але де далі він губив страх і з подивом дивився на тих стародавніх воїнів. Звідки вони тут взялись?

Тарзеля мала інакші почуття. Вона спочатку глузувала собі з воєвків, думаючи, що вони її не схоплять. Тепер вона набрала до них страху.

Тарзан слідував за ними, доки вони не знайшлися на поляні. Тепер він з верха дерева закликав: „Я цієї ночі прийду по вас“.